

bliver krænket; naar *det* sker, gribes der ind i helt andre Værdier.

Det er Fru Plum saa meget imod, at den borgerlige Vielse skal sættes igennem imod Kirkefolkets Ønske. Ja, „Kirkefolket“ har imellem sig nogle af de allerbedste Individuer, man overhovedet træffer paa, varmhjættede, modige, sandfærdige Mennesker, der ikke søge deres eget — og som det derfor nok er værd at tage Hensyn til. Men jeg tror egentlig ikke, at disse almindeligvis vil være Modstandere af „tvungen“ borgerlig Vielse eller forskellige andre af de radikales Ønsker — tværtimod.

Men „Kirkefolket“ som Helhed! uha, hvor meget tankeløst, verdsligt og lidet tiltalende findes der ikke i den Skare!

Det var nok netop ogsaa til „Kirkefolkets“ store Lejr, at Kristus talte nogle af sine strengeste Ord, nemlig da han talte om „kalkede Grave“.

Nej, af Medlidenhed med „Kirkefolket“, der bliver saaret i sine Følelser, kunde jeg ikke finde paa at ønske fakultativ Ordning; — skønt jeg jo nok forstaa, hvad der faar Folk til at foretrække den — selv radikale, ikke kristne Mennesker, kan se paa den som den retfærdigste; det ved jeg nemlig.

Jeg holder nu ikke paa den af forskellige Grunde — jeg synes som sagt, at det andet er det simpleste, og jeg er overbevist om, at det ikke vil krænke et eneste fornuftigt tænkende Menneskes Følelse — Kristen eller ikke Kristen; de, der tænker og de, der bryder sig om aandelige Værdier, vil jo vide saa sikkert, at al Velsignelse og alt, hvad der er helligt og godt, det har sit sikre Sted saa uforandret — nemlig i Menneskers Hjerter; og de, der har en gammel Skik kær, og som det falder naturligt og smukt at gaa i Kirke og bede sammen paa deres Bryllupsdag, hvorfor skulde de dog ikke blive ved med det? Der lægges dog virkelig ikke en Sten paa de Menneskers Vej.

Jeg har saa ondt ved at forstaa de Mennesker — de gode og alvorlige Mennesker — der tillægger kirkelige Ceremonier ligefrem uhyre alvorlig Værdi, saaledes at Ægteskaber med kun borgerlig Vielse skulde være mere udsatte for at tages letsindigt. (Fru Stampe Feddersen i forrige Nr. af Kv. og Samf. om „borgerlig vielse“ — — — „for det er faren ved indførelsen af tvungen borgerlig vielse, at det *højtidelige ved handlingen falder bort*, saa at de to mennesker let kan glemme, at det er et alvorligt skridt, de gør“ — o. s. v.)

Som om disse pyntede Optog til en Kirke, hvor en fremmed Præst fremsiger et underligt Vielsesritual og noget — for det meste Vrøvl — som

han selv finder paa*), skulde kunne gøre et saa varigt paamindende Indtryk paa Brudeparret, at det støttede deres Trofasthed mod hinanden.

Nej, Kirker og Præster skal i de fleste Tilfælde vist ikke kunne bringe nogen videre værdifuld Bryllupsfest ind i Mennesker, og det vilde ogsaa være for meget forlangt.

Men er Mennesker af den Slags, at deres Ægteskab er dem en kostelig Gave, der fylder deres Hjærte med festlig, taknemlig Glæde, saa tror jeg nok, der er den eneste virkelig solide Grundvold til Stede for at „det højtidelige ved Handlingen“ *aldrig* skal falde bort, hverken paa selve Bryllupsdagen eller senere hen i Livet.

For Øjeblikket bruges der jo omtrent kun kirkelig Vielse. Hvordan ser Ægteskaberne ud? Det hører dog uomtvistelig til de sjældnere Oplevelser at se et Hjem, hvor der bor Trofasthed, Kærlighed og fuld Forstaaelse. Et Ægteskab er i altfor mange Tilfælde ikke nogen ideel Handel; man lægger Tyngdepunktet et forkert Sted, hvis man giver nogen Vielse Skyld for et godt eller daarligt Resultat. — En vestjydsk Bondekone sagde ved sin Søns Bryllup, at „det var saa heldigt, Søren Kærlighed faldt paa en Pige med en god Gaard“. — Det „Held“ har mange, enten det saa bestaar i et godt Navn, en god Stilling eller gode Penge. Uheldigvis vidste man, at Søren Kærlighed var hos en fattig Pige, selv om „den gode Gaard“ drog af med hans Person — i den Slags højst almindelige Tilfælde formaar en Vielse ikke at gøre Misøren mindre.

Fru Plum anser det for usandsynligt, at tvungen Indførelse af borgerlig Vielse vil fritage Præster for alle Ubegageligheder, hvis de nægter et Ægtepar Kirkens Velsignelse; det tror jeg ogsaa; det er. Men jeg forstaa blot ikke, hvorfor den fakultative Ordning skulde sikre Præsterne mere Frihed. For vi beholder jo da alligevel en Kirke, styret af Staten, og som alle Statens Borgere giver deres Bidrag til at opretholde; og saalænge det er Tilfældet, maa Folkekirkens Præster vel ogsaa være forberedt paa at kunne komme til at betjene adskillige ikke pletfri Murere og Grever, der enten af Drilleri eller Hykleri ønsker deres Kirkes Assistance.

Og her ved Spørgsmaalet „Folkekirke“ og alt hvad dermed følger, er vi nok ved noget, der for Alvor gemmer „Tvang“ og „Ulæmper“ og „Krænkelse af personlig Frihed“, i en ganske anden Grad end Spørgsmaalet „tvungen“ borgerlig Vielse. Et Spørgsmaal, jeg ikke kan forstaa som andet end en almindelig, simpel, retslig Ordning af den ganske retslige Side af en Sag. A. K.

*) En af de mest kendte og skattede Præster her i København udtalte i en Brudevielse det Haab, at „Manden maatte faa *Lyst* til at tale med sin Hustru, og Hustruen *Mod* til at tale med sin Mand.“ Mange vil kunne fortælle om samme Slags.